

Naj imenitniše in skor edine domače praznične veselice so ženitnine (piri).

Postava dovoli Turkom ženiti se na trojno vižo. Pervi način je, da se mož zaroči po zakonu, — drugi, da ženo v najem vzame, tretji, da jo kupi. Ženitnina smé vselej na večer pred petkom biti, ker Turki v petek praznujejo.

Ženitev po prvem načinu je prav za prav zakon, in take žene so prave žene. Drugi način, se zavezati z eno ali več ženami, se imenuje kapin; — ta zaveza se sklene prav ob kratkem: možk gré h kadi-tu in se vpričo njega zaveže, to in to žensko, ktera mora pa v to zavezo dovoliti, toliko in toliko časa rediti in oskerbovati z vsim potrebnim. Oče njegov ali dva žlahtnika morata to poterjati. On sam se dalje zaveže. skerbeti za otroke, in ženi, kadar bo izgovorjeni čas zaveze pretekel ali če bi jo utegnil pred spoditi od hiše, ji toliko in toliko v dnarju plačati. Otroci tacega zakona vživajo edine pravice z vsimi družimi pravega zakona; oče jih mora obdržati in za-nje skerbeti, če je tudi mater zapodil. Taki zakoni pa so sploh redki. — Tretji način zakona obstoji v tem, da mož kupi več ali manj sužnic. Otroci take zaveze niso več sužni, ampak so prosti in deležniki zapuščine očetove.

(Dalje sledi).

Slovanski popotnik.

* Ravno je v Ljubljani prišel na svetlo 2. in 3. zvezek arhiva za zgodovino krajske vojvodine (Archiv für die Landesgeschichte des Herzogthums Krain), ki ga izdaja gosp. dr. Klun, tajnik krajske zgodovinskega društva. Več o njem bomo govorili pozneje.

* Gosp. profesor Puff v Mariboru je poklonil Njih veličanstvu cesarju Franc-Jozefu svojo novo knjižico o zgodovini in deželoznanstvu štajarske kronovine (Taschenbuch für Geschichte und Landeskunde Steiermarks). Cesar je blagovolil delo pridnega pisatelja prijazno sprejeti.

* Česki natoroznanstveni časopis „Živa“, ki izhaja letos drugo leto, ima čez 2000 naročnikov. To je očitni dokaz zrelosti českega naroda, da rad bere dobre časopise.

* Letošnji slovanski ples na Dunaji, ktereга napravljajo na Dunaji bivajoči Slovani vsako leto in ki se prištevaja naj krasnejšim ondašnjim veselicam, bo letos 20. februara v dvorani Sofijinega kopališča. Muziko bo ravnal g. Ladislav Didinski, Poljak, ki je nedavnej stopil z veliko pohvalo v versto Dunajskih kapelmajstrov.

* Ravno je prišel 6. zvezek popisa privatnih penozov na Českem v Pragi na svetlo.

* „Tydennik“, česki časopis za poljodeljstvo, lesno in domače gospodarstvo, je svoj napis premenil v „hospodarské noviny“.

* Archäologički odbor českega muzea je izdal 1. del „pamatek archäologičkih in mistopisnych“ pod vredništvom gosp. Zapa.

* Poslednji zvezek pädagogičkega časopisa „Škola“ 2. tečaj je ravno na svetlo prišel.

* Matica ilirska pripravlja novo izdanje povestne pesmi: „Osman“ Gundulića.

* V rodovitni serbski vojvodini se zbuja blagonosen duh za povzdigo kmetijstva. Vstanovilo se je novo „gospodarsko društvo“; družbeniki so večidel posestniki okraja novosadskega, ki so doskušeni v gospodarstvu. C. k. okrajni komisar Trnka je obljubil društvo po svoji moči podperati. Bog daj srečo!

* Društvo sv. Mohora bo „djanje Svetnikov“ kmalo razposlalo družbenikom.

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Tersta. J. K. Ravno smo zvedili, da tisti milodari (200 fl.), ki so jih podelili častiti slovenski duhovni gospodje Teržaško-Koperske škofije v podporo c. k. gornjega gimnazija v Novem mestu, je vikši c. k. šolska oblast na Krajskem 31. oktobra p. l., št. 893, c. k. vodstvu imenovanega gimnazija podala.

Pri tej priliki se gospodom dobrotnikom posebno v imenu Njih Milosti presvitlega Ljubljanskega gg. knezoškofa iz serca za te milodare zahvalimo in sicer s tem pristavkom, da so fajmošter iz Otoškega dvora (Korte d' Izola) gosp. Jože Pavšič 50 fl. podarili, c. k. medicinalni svetovavec za Istrijo gosp. dr. Konstantin Šrot pa in vodja c. k. poglavnih šol v Kopri gosp. Anton Valentin ne le te milodare nabirati pomagala, temuč tudi še sama se obilno obnesla.

Iz Vinice na Dolenskem 25. jan. Od vsih krajev se vam dopisuje, le od našega kraja je vse tiho, kakor da bi bil pušoba. Da ni, vam ga popišem z okolico njegovo. Vinica, fara na Dolenskem v Metliški okolici 3 ure od Černomlja, leži v dostojnem kraju pri Kopi, in šteje 5681 duš. Razun farovža, šole, grada, kosarne, in baron Abfaltarjeve gostivnice so skor vse hiše lesene in slabe. Grad, ktereга lastnik je gosp. baron Gusič, stoji nad Kopo na precej stermiti pečini; njegove prejšnje velikosti je ostala komaj tretjina; zidan je bil v 14. stoletju. Gospode je tukaj malo, ter za tistega dolgočasno, kteremu kramljanje s kmetom ne dopade. — Pogled na bližnjo Horvatijsko je kaj lep. Gorice so preprežene z vinskimi tertami, ki dajejo dobro vince. Kmetje tersje bolj skerbno obdelujejo kot zemljišva, — od tod pa tudi njih revšina. Na gori Žeželj imenovani stoji lepa cerkev materi božji posvečena, kjer je vsako mlado nedeljo, veliki in mali Šmaren shodišče; posebno žegnanje pri ti zali podružnici je pa v nedeljo po Kristusovem vnebohodu in v nedeljo po malem Šmarnu. Ta čas pridejo tudi Ogulinci iz militaryškega, kakor tudi iz ptujih far pobožni romarji. Iz gore Žeželj se vidi na Vahto, proti Karlovcu in turški mejina slavno horvaško cesto „Louisen-Strasse“, malo kteremu neznano, ki se vije kakor širok bel pas po pustih pašnikih, kjer je pred nekimi leti le tamna, z zverinami napolnjena loza bila. Na to lepo cesto se iz Vinice o pol uri pride, in scer v vas Bosance, kjer ima grof Nugent gostivnico in eno uro od tod v Bosiljevaški fari dva grada.

Zemlja krog Vinice je večidel pusta in kamnita, tedaj obdelovanje zemljiš mučno. Kmet je po vsem reven, vendar zadovoljen, ker od mladih nog ni dobrega vajen. Dosto fantov se na Nemško poda, toda le malo jih kaj družega domu prinése ko pernje. Kmet družega zaslužka ne pozna, kakor če poleti koso na ramo dene in se v Belovar, v Fužine in Petrinjo podá, kjer ima nek dobro hrano in zaslužek. Slovenski jezik se tukaj močno bliža horvaškemu. Noša je kraju, delu in premoženju primerna, in pri obojemu spolu čedna. Hrana je slaba, posebno poleti ob času nar večega terpljenja, ker slanine (ki je pozimi pokuhana bila) večidel pri nobenigospodinji ne griza več ni. Za slabo hrano o delavnikih se kmet v nedeljo v Burgi s pečenko pokrepča; naj proda od hiše kar koli more, pečenka mora biti, od ktere jih pa veliko zbolí, ker jo mesarji večkrat kervavo prodajajo. Kerčme so ob nedeljah večkrat tako polne, da včasih gostinčarji ne vedó kje jim glava stoji. Od tod velik zator! Možki skorej sploh tobak pijó, kteri je večkrat z listjem zmešan; eni ga tudi žvečijo. Med sirovimi kmeti se jih tó in tam tudi bolj omikanih in pametnih najde, ki bi se radi šegi černih Krajncov bližali. — Dosti se jih pečá s kupčevanjem hrastov v Reko, toda skorej vsacemu boben zapoje!